

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco Euskal Herriko
Unibertsitatea

Filosofiaren Historia USE 2021

www.ehu.eus

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2021eko OHIKOA

EVALUACIÓN PARA EL ACCESO A
LA UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2021

FILOSOFIAREN HISTORIA *HISTORIA DE LA FILOSOFIA*

Azterketa honek lau aukera ditu: A, B, C eta D. Horietako bat hautatu behar duzu.

Ez ahaztu azterketako orrialde guztietan kodea jartzea.

A AUKERA

“Adiskide maitea, berriro ahaztu duzu —esan nuen— legeari ez zaiola interesatzen egundoko zoriontasunaz gozatzen duen gizatalderik egotea; osterantzean, hiri osoan zoriona zabaltzen ahaleginduko da, eta konbentzituta edo behartuta hirikideen artean bizikidetasuna ere sartzen, bakoitzak taldearen mesedetan eman ditzakeen laguntzak emanaraziz. Legeak berak tankerako gizon-emakumeak hezten ditu, ez baina norberak nahi duen eran jarduteko, baizik eta estatuaren batasuna lortzeko asmotan”.

Platon: *Errepublika* VII, 5

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1 Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz. (1 puntu).

1.2 Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak. (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3 Platonen iritziz, estatu zuzena lortzen da estatuko klase edo gizatalde bakoitzak berez dagokiona betetzen duenean. Idatz ezazu disertazio labur bat, Platonen tesi horren aldeko gutxienez argudio bat eta haren kontrako beste argudio bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu tesiaren inguruko zure hausnarketa. (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1 Ideien teoria Platonen filosofian. (1,5 puntu). (Gehienez 150 hitz).

2.2 Dualismo antropologikoa: gorputza eta arima. Arimaren teoria. (1,5 puntu). (Gehienez 150 hitz).

2.3 Platonen ideien teoriaren kritika aristotelikoa: hilemorfismoa. (2 puntu). (Gehienez 250 hitz).

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2021eko OHIKOA

EVALUACIÓN PARA EL ACCESO A
LA UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2021

FILOSOFIAREN HISTORIA

HISTORIA DE LA FILOSOFIA

B AUKERA

“Gizaki guztiek berez dute **jakiteko** guraria. Horren adierazle da **sentimenei** diegun estimua, horiek berez baititugu estimatzen, haieen baliagarritasuna alde batera utzita, eta beste edozein baino gehiago, ikusmena. Eta ez bakarrik ekintzari begira, zeren, ezer egin behar ez badugu ere, esan baitezakegu nahiago izaten dugula ikusmena, gainerako sentimenak baino. Eta arrazoia hau da: sentimenetan berak laguntzen digula gehien gauzak ezagutzen eta haien alderdi ezberdin asko erakusten dizkigula”.

Aristoteles: *Metafisika*, I 1.

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1 Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz. (1 puntu).

1.2 Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak. (1 puntu). (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3 Aristotelesen iritziz, jakintzaren prozesuan sentimenek oinarritzko iturri bat osatzen dute. Idatz ezazu disertazio labur bat, gutxienez Aristotelesen tesi horren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste bat emanez. Ondoren, aurkez ezazu tesiaren inguruko zure hausnarketa. (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1 Kausen doktrina. (1,5 puntu). (Gehienez 150 hitz).

2.2 Mugimendua eta aldaketa: potentzia eta egintza. (1,5 puntu). (Gehienez 150 hitz).

2.3 Sofistak: eszeptizismo epistemologikoa, erlatibismo morala eta legeen konbentzionalismoa. (2 puntu). (Gehienez 250 hitz).

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2021eko OHIKOA

EVALUACIÓN PARA EL ACCESO A
LA UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2021

FILOSOFIAREN HISTORIA

HISTORIA DE LA FILOSOFIA

C AUKERA

Burgesia eraikitzeko oinarria izan diren produkzioarako eta trukerako bideak gizarte feudalaren barnean sortu ziren. Produkzioarako eta trukerako bide horiek halako aurreramentu-maila batera heltzean, sistema feudalekoak (gizarte feudalak produzitzeko eta trukatzeko behar zituen baldintzak eta lur-langintzaren eta manufakturaren antolaera feudala, hitz batez, jabeen gobernamentu feudala) zahartuak eta desegokiak ziren, aurreratzen ari ziren **produkzio-indarrekin** alderatuta. Produkzioari erraztasunak eman beharrean, oztopoak jartzen zizkioten, kate gisa funtzionatzen baitzuten. Kateak hautsi beharra zegoen, eta hautsiak izan ziren.

Marx-Engels: *Alderdi Komunistaren manifestua*

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUAREN ULERMENA

1.1 Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz. (1 puntu).

1.2 Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak. (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3. Marxek eta Engelsek baieztatzen dute gizarte osoaren historia klase arteko borrokaren historia besterik ez dela izan. Idatz ezazu disertazio labur bat, tesiaren aldeko gutxienez argudio bat eta haren kontrako beste bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu tesiaren inguruko zure hausnarketa. (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1. Alienazio ekonomikoa. (1,5 puntu) (Gehienez 150 hitz).

2.2. Marxismoaren eragina ondorengo munduan. (1,5 puntu) (Gehienez 150 hitz).

2.3. Deskriba ezazu Nietzschek kristautasunari egindako kritika. (2 puntu) (Gehienez 250 hitz).

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
EBALUAZIOA

2021eko OHIKOA

EVALUACIÓN PARA EL ACCESO A
LA UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2021

FILOSOFIAREN HISTORIA

HISTORIA DE LA FILOSOFIA

D AUKERA

Eta izatez hau da nire ikuspuntua: maisuak, gizadiaren gidariak, **teologoak** izan dira guztiak, eta *décadents* batzuk ere izan dira: hortik dator balio guztiak **bizitzaren** zentzua, eta *décadents* batzuk ere izan dira: hortik dator balio guztiak **bizitzaren** zentzua, eta *décadents* batzuk ere izan dira: hortik dator balio guztiak **bizitzaren** zentzua. Moralaren definizioa: morala *décadent*-en idiosinkrasia da, bizitzaz mendeku hartzeko asmo ezkutuarekin, eta arrakastarekin. Garrantzia handia ematen diot definizio horri.

F. Nietzsche: *Ecce Homo*

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz. (1 puntu).

1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak. (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3. "Jainkoaren ideia bizitzaren antinomia gisa asmatu da" tesia kontuan hartuta, idatz ezazu disertazio labur bat, tesiaren aldeko gutxienez argudio bat eta haren kontrako beste bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu tesiaren inguruko zure hausnarketa. (3 puntu) (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1. Deskriba itzazu, laburki, Nietzscheren *apolineo* eta *dionisiako* nozioak. (1,5 puntu) (Gehienez 150 hitz).

2.2. Deskriba ezazu, laburki, Nietzschek mendebaldeko zibilizazioari egiten dion kritika. (1,5 puntu) (Gehienez 150 hitz).

2.3. Marx eta alienazio erlijiosoa. (2 puntu) (Gehienez 250 hitz).

ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK
CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN

FILOSOFIAREN HISTORIA

	1. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
1.1	Ikasleak berari proposatutako testuaren atal batzuk kopiatu besterik ez du egiten, eta, laburpen gisa, testuan jasota dauden tesi eta ideiak adierazten ditu.	0,25
	Ikasleak testuaren ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, baina ez ditu jasotzen testuan jasota dauden ideien multzoa ezta ideien arteko lotura ere.	0.50
	Ikasleak testuan adierazten den ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, eta horrekin lotura duten ideiak aipatzen ditu. Laburpenaren adierazpena edo egitura, halere, ez dira egokiak.	0,75
	Ikasleak testuaren laburpena egiten du, bertan jasotako ideiak eta horien arteko lotura errespetatzen ditu, ez du hitzez hitz errepikatzen eta argi eta zehatz adierazten du dena.	1
1.2.1	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.2.2	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak mintzaldiaren gaiaz zenbait ideia garatzen ditu, baina garapena arruntegia da edo euskarririk edota argibiderik gabekoa. Ez du azaltzen iritzi pertsonal egokirik.	1
	Ikasleak testuan planteatzen den gai filosofikoa ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu ideiak eta argudioak garatzeko bi ikuspegi filosofiko. Adibideak egokiak dira, or ohar, eta nolabait erantzunaren euskarri izateko balio dute. Badago iritzi pertsonal egokien zantzuren bat..	2
	Ikasleak testuan planteatzen den gaia eraginkortasunez ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu gaiarekiko bi ikuspuntu filosofiko, eztabaida kritikoa eginez. Adibideak egokiak dira,. Iritzi pertsonala egokia da.	3

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

	2. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
2.1 eta 2.2	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	0,75
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	1
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1,5
2.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta..	1,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	2